

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Salvátor

Adresa: Králova 380, 757 57 Valašské Meziříčí, okres Vsetín

Identifikátor školy: 600 001 784

Termín konání inspekce: 6. – 15. duben 2004

Čj.:	o2-1067/04-5049
Signatura:	ko4cx417

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávání a výchovné činnosti v jazyce českém a matematice na obou stupních školy, v prvouce, vlastivědě a výtvarné výchově na prvním stupni, v zeměpise a fyzice na druhém stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době kontroly,
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v jazyce českém a matematice na obou stupních školy, v prvouce, vlastivědě a výtvarné výchově na prvním stupni, v zeměpise a fyzice na druhém stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době kontroly,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v jazyce českém a matematice na obou stupních školy, v prvouce, vlastivědě a výtvarné výchově na prvním stupni, v zeměpise a fyzice na druhém stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době kontroly,
- ❖ sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Salvátor ve Valašském Meziříčí, okres Vsetín, je úplnou základní školou s jednou třídou v každém ročníku. Její součástí je školní družina. Zřizovatelem je Arcibiskupství olomoucké.

Ve školním roce 2003/2004 pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola, ke konci září 2003 bylo vykázáno 150 žáků v 9 třídách.

Je zřízena rada školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitel školy je ve své funkci od roku 1996. Pro svou práci má požadované vzdělání. Přidělené pracovní úvazky učitelů vycházejí jak z odborného a pedagogického složení sboru, tak i z velikosti školy. Výchovná poradkyně kromě své aprobační absolvovala specializační studium výchovného poradenství.

Na prvním stupni vyučují matematiku a český jazyk vždy třídní učitelé. Pouze dva z nich jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku na prvním stupni základní školy. Výukou prvouky a vlastivědy jsou pověřeni tři vyučující. Pouze jeden z nich je aprobován pro výuku na prvním stupni základní školy. Ze dvou vyučujících výtvarné výchovy na tomto stupni jedna nemá požadované vzdělání.

Na druhém stupni vyučují český jazyk dvě učitelky, obě aprobované. Matematiku a fyziku učí dva pedagogové, kteří nemají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na druhém stupni základní školy. V průběhu inspekce jeden z nich onemocněl, proto vedení školy zabezpečilo výuku těchto předmětů dalším vyučujícím. Zastupující pedagog je odborně a pedagogicky způsobilý. Zeměpis vyučuje jedna pedagožka se vzděláním pro výuku na druhém stupni základní školy, ale pro jinou odbornost.

Žádný z vyučujících není začínající.

Organizace činnosti školy odpovídá její velikosti, vychází z Organizačního řádu Základní školy Salvátor. Tento dokument mimo základní informace o právním postavení školy stanovuje v obecné rovině hlavní poslání a úkoly školy s ohledem na specifiku školy církevní. Vymezuje pravomoci a povinnosti ředitele školy, zástupce ředitele a poradních orgánů, za které je zde považována především pedagogická rada. Obecně jsou stanoveny také povinnosti pracovníků s odkazy na příslušné právní normy. Obecné cíle a úkoly jsou rozpracovány v Plánu práce školy na školní rok 2003/2004. Tento je soupisem jednotlivých plánovaných akcí rozvržených do měsíců. Schází mu provedená analýza výchozího stavu. Osobní odpovědnost a termíny jsou stanoveny operativními týdenními plány práce, tzv. Přehledy akcí. Vedení školy využívá účinně denního kontaktu se všemi pracovníky zařízení.

Škola vydala dva dokumenty podobného názvu, ale rozdílného obsahu. První s názvem Školní řád je prezentován i na webových stránkách školy, obsahuje řadu proklamativních vyjádření vůči veřejnosti o charakteru a zaměření školy. Druhý s názvem Řád školy je zpracován s ohledem na každodenní organizaci provozu školy, je určen zejména žákům s odkazem na další dokument o povinnostech pro pracovníky školy. Nechybí zde ale také body o motivaci chování žáků vycházející z křesťanské věrouky dané zaměřením školy.

Ve škole pracuje Metodické sdružení vyučujících na prvním stupni. Jeho činnost spočívá především v organizování akcí (škola v přírodě), učitelé si vyměňují poznatky o jednotlivých žácích, sjednocují klasifikační požadavky v rámci školy, konzultují návaznost učiva v jednotlivých ročnících. O pravidelných schůzkách jsou vedeny písemné záznamy.

Na druhém stupni jsou ustaveny dvě metodické komise (sekce) sdružující vždy několik příbuzných předmětů. Obě plní funkci poradního a metodického orgánu. Jejich činnost se řídí ročními plány práce. Tato organizace metodických orgánů je dána malým počtem vyučujících daných vědních oborů. Jazyk český je tak zařazen do sekce humanitní, matematika a fyzika do sekce přírodovědné. Jejich pracovní náplní je zpracování tematických plánů, výběr vhodných učebnic, seznámení spolupracovníků s náplní absolvovaných metodických seminářů, zajišťování soutěží, vyhodnocování žákovských výsledků školních kol olympiád a stavu přípravy žáků k přijímacím zkouškám do středních škol. Dochází zde také k rozborům čtvrtletních a pololetních písemných prací a dalších žákovských prací.

Úkoly spojené realizací osnov jednotlivých předmětů zvoleného vzdělávacího programu si pedagogové rozpracovávají do časových tematických plánů. Pro svůj odborný růst se v rámci svého dalšího vzdělávání v posledním období zaměřili zejména na schopnost uživatelsky pracovat s počítačem. Pozornost byla věnována i problematice prevence sociálně patologických jevů. Při plánování i realizaci dalšího vzdělávání pedagogů vychází škola zejména z vnější nabídky (Pedagogické centrum Zlín).

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy probíhá podle Plánu kontrolní činnosti, který je rozdělen na oblast kontroly provozních záležitostí a oblast pedagogickou. Sledováno je plnění pracovních povinností, dodržování dozorů a vedení povinné dokumentace. Přímo hospitační činnost provádí ředitel školy a jeho zástupce. Plán je dále členěn po měsících a stanovuje základní sledované priority a cíle kontrol a hospitací. Závěry jednotlivých hospitací jsou projednávány individuálně s kontrolovanými vyučujícími. S obecnými závěry kontrolní činnosti jsou pracovníci seznamováni na pedagogických radách. Četnost hospitací je však poměrně malá a v letošním roce realizována pouze ve výuce českého a anglického jazyka. Nemá tudíž přímý vliv na zlepšování kvality výuky zejména v ostatních sledovaných předmětech.

Personální podmínky školy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Veškerá výuka (i fyziky) probíhá v kmenových třídách umístěných v podkrovních prostorách budovy jiné základní školy. Místnosti tříd odpovídají potřebám menších kolektivů. Jsou vybaveny zánovním nábytkem, který je přizpůsoben věkovým diferenciacím s výjimkou první třídy, kde jsou lavice nepřiměřeně vysoké. Všechny prostory jsou vyzdobeny především pracemi žáků a částečně nástěnnými transparenty vztahujícími se k dané výuce.

Na druhém stupni nejsou pro nedostatek prostor zřízeny odborné pracovny. Pro některé předměty (nebyly kontrolovány) si škola vhodné pracovny pronajímá (tělocvična apod.). Jediná odborná pracovna Základní školy Salvátor je pro výpočetní techniku - vybavená 12 počítači i potřebnými programy do sledovaných i dalších předmětů. Využití je však limitováno tím, že ve stejné místnosti, v přepaženém prostoru, je umístěna školní družina. Literární složku českého jazyka (a nejen ji) je, za předpokladu velmi malého kolektivu třídy, možno vyučovat ve specializované místnosti školní knihovny.

Pro výtvarné činnosti je k dispozici keramická pec a tiskařský lis. Nákladnější pomůcky pro výtvarnou výchovu jsou dotovány i sponzorskými dary.

Škola je pro výuku sledovaných předmětů vybavena základními pomůckami. Jsou převážně umístěny v učebnách, na společné chodbě a ve sborovně. Ve třídách byly obrazové pomůcky a přehledy umístěny sporadicky, zejména scházely přehledy aktuálního učiva matematiky pro první stupeň (přehledy násobků, číselné osy pro numeraci a další). Do některých hodin (naukové předměty) byly přinášeny nástěnné i žákovské mapy a doplňující literatura, encyklopedie, obrázky a fotografie. Pro výuku českého jazyka jsou pořizovány nástěnné přehledy učiva z gramatiky i syntaxe. Vyučující fyziky mohou pracovat se školními sestavami standardních pomůcek, nástěnnými obrazy, plastovými modely strojů a přístrojů, fóliemi pro zpětný projektor a odbornou literaturou. Velmi dobré je i vybavení školy výukovými videokazetami.

Z didaktické techniky jsou k dispozici vedle počítačů dva zpětné projektory, v mobilní skříni je umístěn televizor s videopřehrávačem, z audiotechniky je možno využít přehrávač CD a magnetofon.

Učebnice jsou vybírány uvážlivě, ve sledovaných předmětech byly preferovány ucelené řady jednoho nakladatelství. Základní jazykové příručky potřebné pro plnění osnov českého jazyka jsou žákům k dispozici v aktualizované podobě po úpravě pravopisu, Pravidla českého pravopisu si však žáci 6. ročníků kupují vlastní.

Při kontrolní činnosti vedení školy bylo využití pomůcek sledováno. Materiálně technické podmínky školy umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu ve výuce sledovaných předmětů na velmi dobré úrovni, kromě fyziky, kde je materiální zabezpečení bez odborné pracovny hodnoceno jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola v tomto školním roce pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Integrovaní žáci (jsou v tomto školním roce dva) se speciálními vzdělávacími potřebami mají vypracovány individuální vzdělávací programy. Vzdělávací programy jsou

realizovány v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Kontrolou rozvrhu hodin bylo zjištěno, že výše uvedenému programu odpovídá ve sledovaných předmětech i dotace hodin v realizovaných učebních plánech. Výuka je v souladu se školou přijatým vzdělávacím programem.

Zápisy v třídních knihách o průběhu výuky a plnění osnov v českém jazyce na obou stupních v tomto školním roce jsou často formulovány příliš obecně, nebo pouze označují užitou metodu práce, či uvádějí název článku v čítance. Tím je velmi neprůkazné plnění výukových cílů stanovených osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Sdělná hodnota zbývajících zápisů o naplňování učebních osnov v třídních knihách u sledovaných předmětů je i přes uvedené nedostatky ve své průkaznosti dostatečná. Drobné nedostatky administrativního charakteru v třídních výkazech byly odstraněny v průběhu kontroly. Sestavení rozvrhu hodin pro tento školní rok odpovídá psychohygienickým požadavkům.

Informace zákonným zástupcům žáků jsou předávány zejména prostřednictvím žákovských knížek. Škola jako instituce své záměry prezentuje na webových stránkách. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu a způsob zajištění informovanosti zákonných zástupců je funkční.

Výchovná poradkyně pracuje podle předem připraveného plánu na školní rok 2003/2004. Žáci a rodiče mohou využívat stanovených konzultačních hodin i operativně domluvených schůzek na základě telefonické domluvy. Spolupracuje s třídními učiteli při tvorbě individuálních vzdělávacích programů integrovaných žáků, v hodinách nápravy individuálně pracuje se sluchově postiženým žákem, vede databázi výchovných problémů ve škole. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, zajišťuje konzultace s odbornými lékaři. Metodik prevence sociálně-patologických jevů se zaměřuje na organizování besed k problematice zneužívání drog, alkoholu, věnuje se otázkám prevence kouření a šikany. Na řešení výchovných problémů a profesní orientaci žáků se nejvíce podílí ředitel školy, který zajišťuje spolupráci s centrem pro volbu povolání, organizuje besedy k této problematice a návštěvy středních odborných škol. Se svými osobními problémy a dotazy se mohou žáci obrátit na školního kaplana a na vedení školy prostřednictvím schránky důvěry. Všechny takto vznesené dotazy jsou řešeny a s výsledky jsou tazatelé individuálně seznámeni.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni

V průběhu inspekční činnosti bylo navštíveno pět hodin českého jazyka ve všech ročnících prvního stupně. Výuka byla převážně plánovaná a připravená, navazovala na již osvojené vědomosti a dovednosti žáků.

Předmět vyučuje pět pedagogů, z nichž tři nesplňují podmínky vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti, což se však zásadním způsobem do výuky nepromítlo. Vyučování probíhalo v kmenových třídách, které byly ve vztahu ke sledovanému předmětu málo podnětné a výzdoba se omezila především na výtvarné a rukodělné práce žáků. V hodinách vyučující používali pomůcky s různou intenzitou, převážně se jednalo o nakopírované předlohy, nástěnné obrazy, ukázky dětské literatury, písmena a slabiky, kterých bylo využito k tvorbě vět podle dané předlohy. Žáci pracovali s platnými učebnicemi, které jim zapůjčila škola. Didaktická technika nebyla využita.

Ve většině sledovaných hodin byl preferován klasický způsob výuky, založený na frontálních metodách, práci na tabuli, s učebnicí a v sešitech. Alternativní způsoby práce vycházející ze

skupinové spolupráce a aktivity byly zařazovány výjimečně, příkladným způsobem ve druhém ročníku, kde skupinky žáků společně skládaly rozstříhaný text. Vyučující respektovali individuální tempo i únavu žáků, relaxační prvky, vycházející z potřeby tělesného pohybu a dechových cvičení, vřazovali citlivě do výuky. V nejnižších ročnících byl kladen důraz na procvičení rukou, prstů a mluvidel před vlastním čtením a psaním.

Při úvodní motivaci využívali učitelé poznatků žáků z jiných předmětů (jarní květiny, básně s jarní tematikou), soutěže k opakování vyjmenovaných slov, vyprávění o lidových zvycích. Průběžně byl zájem žáků podporován změnami v charakteru jednotlivých činností, názornou prací s ukázkami dětské literatury a také povzbuzujícím slovním hodnocením.

Vyučující se svým klidným, vstřícným postojem vůči žákům snažili vytvářet příjemnou pracovní atmosféru. Tvorbě vlastních myšlenek, jejich prezentaci a toleranci jiných názorů však kladli menší pozornost, což se v některých případech negativně projevilo ve vzájemné komunikaci žáků i v respektování osobnosti učitelů.

Hodnocení výkonů žáků v průběhu a závěru sledovaných hodin prováděli vyučující v různém rozsahu, sebehodnocení, vzájemné hodnocení a kolektivní ocenění byly zaznamenány výjimečně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na prvním stupni základní školy

Výuka matematiky byla hospitována ve všech třídách prvního stupně.

Tři z pěti vyučujících sledovaného předmětu neměly požadovanou aprobaci. Tato skutečnost měla jen malý vliv na kvalitu sledované výuky zejména v oblasti strukturování sledovaných vyučovacích jednotek a efektivity používaných metod práce.

Přehledy aktuálního učiva matematiky ve třídách scházely. Pouze v první třídě bylo k dispozici stovkové počítadlo, ve třetí třídě číselná osa. Názornost výuky byla pouze ojediněle podporována drobnými pomůckami. Ve čtvrté třídě vyučující účelně využila vyrobených přehledů vzorců pro výpočty (obvod a obsah) a metr pro praktické měření. Názornost nebyla v ostatních třídách podpořena ani vhodně připravenými tabulemi. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách využita.

Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla velmi dobrá. Výuku a časové rozvržení učiva podle jednotlivých tematických celků si vyučující plánují pomocí ročních plánů, které vycházejí z jednotlivých užívaných učebnic a pracovních sešitů.

Úvodní motivace byla v části sledovaných hodin prováděna formou rozhovoru nebo racionálním seznámením s náplní hodiny. Velmi vhodně bylo k úvodní motivaci využito aktualizace učiva o obsahu čtverce a obdélníka ve čtvrté třídě a ve druhé třídě rozhovoru o Velikonocích. Průběžně byl vzbuzován zájem o práci drobnými pobídkami a pochvalami s převažujícím pozitivním hodnocením. Vhodně byla zařazována i relaxační cvičení.

Ve výuce převažovala střídající se frontální a samostatná práce žáků. Skupinové aktivity s prostorem pro spolupráci žáků nebyly pozorovány. Většinou sledovaných hodin v úvodní části scházelo procvičení již známého učiva se vztahem k hlavní části hodiny, v závěru také shrnutí se zpětnou vazbou pro učitele, někdy i formální zakončení vyučovacích jednotek. Velmi pěkně vedená hodina s dostatkem prostoru pro aktivní aplikaci učiva podpořená řadou pomůcek (i vlastní výroby) byla sledována ve čtvrté třídě.

Kvalita komunikativních dovedností vyučujících s příkladným pozitivním přístupem k žákům spolu s pozitivním hodnocením jednotlivých výkonů výrazně pomáhala zvýšit efektivitu práce, získat potřebnou pozornost žáků a udržet kázeň ve třídách. Prostor pro cílevědomý

rozvoj komunikativních dovedností žáků a vyjadřování s užitím matematických pojmů byl vzhledem k voleným metodám práce menší.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na prvním stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v naukových předmětech (prvouka, vlastivěda)

Výuka byla hospitována ve třech hodinách prvouky, dvou hodinách vlastivědy. Tyto předměty vyučují tři pracovníci, z nich pouze jeden má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku těchto předmětů na prvním stupni základní školy. Tato skutečnost se na kvalitě sledované výuky neprojevila.

Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla dobrá, promyšlené bylo i užití potřebných pomůcek a v souladu se stanovenými cíli také vhodně vybrané formy a metody práce (zejména vycházka ve druhém ročníku).

Ve výuce byly jednou vyučující funkčně použity nástěnné a příruční mapy, nástěnné obrazy, přírodniny, doplňující literatura – encyklopedie a fotografie. U vyučujícího v prvouce ve třetím a vlastivědě v pátém ročníku nebyla názornost výuky podpořena žádnými pomůckami. Didaktická technika užitá nebyla.

Vyučující střídali frontální a samostatnou práci, převažoval však výklad a forma kladení otázek. Velmi vhodně s ohledem na probírané učivo o domácích zvířatech zařadila vyučující ve druhém ročníku vycházku motivovanou měnícím se ročním obdobím. Správně byly zadány úkoly pro pozorování a žáci byli poučeni o bezpečnosti. Ve třetím ročníku byla zřetelná pozitivní snaha o vedení žáků k pozorování jako metodě poznání světa. Velmi vhodně byl dán prostor pro prezentaci výsledků takto provedeného zkoumání.

Jako úvodní motivace byl žákům většinou sdělen cíl a obsah vyučovací hodiny. Více promyšlená byla motivace ve druhé a čtvrté třídě formou rozhovoru a hrami na cestování (orientace na mapě). Průběžně byl zvyšován zájem a aktivita žáků zejména pozitivním hodnocením práce a správných odpovědí. Vyučující vhodně volili také formu orientačního, motivačního známkování.

Atmosféra ve třídách byla většinou pracovní. Pozitivním vztahům přispívaly komunikativní dovednosti vyučujících. Rozvoji komunikativních dovedností žáků byl dán menší prostor, nebyl vždy dostatečně důsledný a cílevědomý. Osobnost žáků byla vždy respektována.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v naukových předmětech byly na prvním stupni hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné výchově na prvním stupni

Hospitace byly realizovány v pěti hodinách ročníků prvního stupně.

Sledované hodiny byly pečlivě připraveny, stanovené cíle odpovídaly věku a schopnostem jednotlivců. Každý z žáků měl k dispozici potřebné materiální vybavení a činnosti navazovaly na již osvojené výtvarné dovednosti dětí.

Ze dvou vyučujících tohoto předmětu jedna nemá požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, což však nemělo negativní dopad na vhodnost volené metody a výsledek práce.

Výuka probíhala v kmenových třídách, kde nejsou podmínky pro tuto výuku zcela vyhovující, především vzhledem k prostoru a počtu žáků v některých třídách. Učitelky vhodně využívaly pomůcek k jednotlivým činnostem (špejle, dřívka, krepový papír, temperové barvy, nakopírované předlohy), žáci byli přesně informováni o způsobech a možnostech práce

s uvedeným výtvarnickým materiálem. Dokončené práce žáků slouží nejen k výzdobě jednotlivých učeben, ale také společných prostor školy.

Sledované hodiny měly převážně promyšlenou stavbu, zaměřenou na využití spontánnosti, fantazie a představivosti ve vlastním výtvarném projevu dětí. Žáci pracovali individuálně, měli možnost si práci samostatně organizovat. Metodicky jim byly srozumitelně objasněny barvy základní a podvojně, využití barevného kontrastu k docílení harmonie, možnosti kompozice plochy v podmořském světě a přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků. Žáci pracovali aktivně, dokázali udržet pracovní tempo i bez zařazování výraznějších relaxačních prvků. Vyučující respektovaly individuální tempo a výkony jednotlivých žáků.

V navštívených hodinách byli žáci v úvodu hodin motivováni rozhovorem o zhlédnutém filmovém představení, četbou z dětské literatury. Průběžně byl jejich zájem podporován pozitivním slovním hodnocením pedagogů a oceněním pokroku v práci, možností porovnat svůj výkon s pracemi spolužáků.

Obě vyučující přispívaly svým vystupováním k vytváření pozitivních mezilidských vztahů. Žáci byli přirozeně aktivní, nebáli se při problému zeptat, měli dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru, kterého ovšem nedokázali vždy plnohodnotně využít.

Hodnocení žáků bylo objektivní a zdůvodněné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné výchově na prvním stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazyce českém na druhém stupni

Prímou hospitační činností byla pozorována práce obou vyučujících českého jazyka na druhém stupni v tomto školním roce. Navštíveny byly hodiny jazykové, slohové i literární výchovy. Výukové cíle odpovídaly věku žáků a svým obsahem většinou navazovaly na předchozí učivo. Materiální příprava a promyšlenost struktury hodiny byla ve většině případů vynikající, ve výjimečných případech pomíjela potřebu pestrosti, názornosti a promyšlenost efektivity využití času. Bylo zřejmé, že obě vyučující jsou si vědomy cílů nejen jedné vyučovací hodiny, ale soustavně pracují na tom, aby se žákům vytvořila požadovaná struktura poznatků, zejména v gramatickém učivu, ale i v poznatcích z literatury.

Obě učitelky byly pro tento předmět aporobovány. To se projevilo odborností výuky, i snahou zavádět v některých hodinách nové moderní metodické postupy (výcvik komunikace). Získané pedagogické zkušenosti a životní postoje pomáhaly předávat žákům ucelenější poznatky uplatněním mezipředmětových vztahů i nesentimentální výchovné využití obsahu učiva způsobem odpovídajícím křesťanskému chápání světa a vztahů.

Většina hodin i průběh práce v nich byly vhodně (často i netradičně) motivovány. Materiálně byla výuka postavena nejen na klasických pomůckách – tabuli, křídě, učebnicí a sešitu, ale pracovalo se i s netradičními pomůckami (denním tiskem) a didaktickou technikou. Folie pomáhaly opakovaně využít učebnice, funkčně byl v jedné hodině využit i Slovník cizích slov. Výcvik komunikačních dovedností byl podpořen i netradičním kruhovým uspořádáním žákovského nábytku.

Výuka probíhala ve všech hodinách frontálně, ačkoliv struktura vyučovacích hodin nebyla vždy klasická. Vyučující nezapojovaly žáky do aktivních činností ve skupinách, dopřály jim však dostatek samostatné práce. S žákovou chybou se pracovalo, stala-li se v ústním projevu i ve školních sešitech a prověrkách. V hodinách věnovaných mluvnickému učivu bylo málo dbáno na efektivitu využití daného času zejména s ohledem na potřebné procvičení jednotlivých jevů. Byla spíše akcentována znalost pravidel na úkor jejich praktického využití.

Výše popsaným způsobem výuky, ale zejména osobnostními předpoklady každé z učitelek, byla dána i komunikace mezi všemi zúčastněnými. Způsob komunikace zejména jedné z vyučujících byl žáky kladně přijímán a viditelně je pozitivně naladil pro další práci. V převážné většině hodin byla vnější kázeň dána akceptací přijatých rolí učitele a žáka. Způsobem práce byl dán dostatečný prostor pro osobnostní a sociální rozvoj každého jedince. Žáci byli vedeni k delšímu ústnímu projevu a formulaci vlastních myšlenek.

Ve většině hodin bylo dobře využito kladné hodnocení jednotlivých výkonů žáků. Minimálně bylo využíváno vzájemného pohledu na práci spolužáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém na druhém stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na druhém stupni základní školy

Výuka matematiky byla hospitována v šestém, osmém a devátém ročníku v šesti vyučovacích hodinách. Skutečnost, že oba kmenoví vyučující nemají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na druhém stupni základní školy (oba jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro jiný typ školy), se v některých hodinách negativně projevila zejména v užití metodice a drobnými odbornými chybami. Jednu ze sledovaných hodin učil zastupující pedagog, penzista. Cíle výuky byly ve všech sledovaných hodinách zvoleny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy, probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Vybrané výchovně vzdělávací cíle se ve všech sledovaných hodinách podařilo splnit. Sledované hodiny byly v souladu s pečlivě vypracovanými tematickými plány vycházejícími z osnov, jejich časový harmonogram je plněn. Příprava všech vyučujících byla odpovědná, ale struktura hodin nebyla zpravidla dostatečně promyšlená.

Hospitované hodiny probíhaly v kmenových, vhodně upravených třídách. Ve výuce byly využity učebnice, rýsovací potřeby a modely geometrických těles. V jedné z hodin byl užit zpětný projektor k promítání vhodně zvolených fólií.

Většina hodin probíhala frontálně, kdy jeden žák řešil úlohu, nebo její část na tabuli a ostatní pracovali na stejné úloze v sešitech. Podíl samostatné práce byl malý, týmová práce nebyla užitá. Část žáků často samostatně nepracovala, ale řešení z tabule opisovala. Tempo výuky bylo vhodně zvolené, relaxace zařazena nebyla.

V úvodu hodin pedagogové vždy sdělili cíle a průběh vyučovacích hodin. Příklady z praxe byly zaznamenány pouze v jedné hodině. Učitelé téměř vždy zařadili závěrečné shrnutí učiva, dostatečná pozornost byla věnována i slovnímu hodnocení práce žáků v závěru hodiny.

Většina žáků byla aktivní, ve třídách byla pracovní atmosféra, komunikace vyučujících byla dobrá. Rozvoji komunikativních dovedností žáků věnovali učitelé malou pozornost. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla chování. Ve všech hodinách byla respektována jejich osobnost.

Počet známek v žákovských knížkách je dostatečný pro informovanost rodičů, zápisy o obsahu hodnocené skutečnosti jsou v některých třídách spíše obecné. Učitelé hodnotili práci žáků u tabule, v některých hodinách věnovali pozornost také výsledkům práce žáků v lavicích. K sebehodnocení docházelo srovnáním s řešením na tabuli.

Respektování individuálních dispozic žáků stejně jako ocenění pokroku ze strany vyučujících bylo pozorováno v malé míře. Zápisy v sešitech jsou vedeny funkčně, přehledně, vyučující jejich úroveň sledují.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni základní školy měly dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Výuka fyziky je ve škole zajištěna vyučujícími s odborným vzděláním bez pedagogické způsobilosti. Absence pedagogického vzdělání jednoho z vyučujících se částečně projevila především v oblasti volby metod a forem výuky. V důsledku nemoci druhého z učitelů byla výuka sledovaného předmětu v průběhu inspekce operativně zajištěna kvalifikovaným pedagogem s dlouholetou praxí. Jeho odborná a pedagogická způsobilost se pozitivně odrazila na úrovni výuky i přesto, že se s žáky teprve poznával. Stanovené výchovně vzdělávací cíle vyučující volili vhodně a účelně vzhledem k aktuálnímu stavu třídy. Sledovaná výuka byla vedena odborně a věcně správně. V závěru hodin chybělo shrnutí učiva.

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla převážně promyšlená a odpovídala cíli hodin. Během sledované výuky žáci pracovali s učebnicemi, v jedné z hodin vyučující vhodně využil pro realizaci naplánovaného tématu počítačový program.

Vedle frontálně vedeného výkladu pedagogové využívali předchozích teoretických poznatků žáků pro řízenou diskusi s celou třídou. Při práci s počítačovým programem byli žáci vyučujícím vedeni k formulování svých poznatků, vyvozování správných závěrů a zapojení do aktivního učení, čehož všichni nevyužili.

Pro motivaci a udržení aktivity žáků oběma učitelům v různé míře sloužily mezipředmětové vztahy, zajímavosti z oboru a problémové otázky.

K hodnocení žákovských odpovědí jeden z vyučujících vhodně používal pochval. Hodnocení známkou, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo ve sledovaných hodinách využito.

Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, členění vyučovacích hodin a vyučovací tempo respektovaly požadavky psychohygieny a převážně odpovídaly skladbě třídních kolektivů. Ve většině sledovaných hodin byli žáci vedeni ke spoluúčasti a k samostatnému vyvozování závěrů, dostávali dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu

V průběhu inspekce byly hospitovány čtyři hodiny zeměpisu, dvě v šesté třídě a po jedné v sedmé a v osmé třídě. Předmět učí jedna zkušená učitelka s pedagogickou, ne však odbornou, způsobilostí pro výuku zeměpisu. Z vedení hodin bylo patrné, že má k předmětu velmi dobrý vztah a chybějící odbornou způsobilost se snaží eliminovat studiem odborné literatury.

Učitelka si učivo osnov rozplánovala do funkčních tematických plánů s časovým harmonogramem, který dodržovala. Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd, v průběhu hodin byly splněny. Výuka byla vedena věcně i odborně správně.

Jako materiální podporu výuky učitelka vhodně použila vedle učebnic a nástěnných map také atlasy, přírodniny, předtištěné materiály, glóbus a encyklopedie. Z didaktické techniky byl ve dvou sledovaných hodinách funkčně užit televizor s videopřehrávačem.

Ve všech hodinách byla převážná část výuky vedena frontálně, kdy vyučující kladla otázky na opakování dříve probraného učiva nebo společně s žáky vyvozovala nové učivo. Podíl samostatné práce byl velmi malý, týmová spolupráce nebyla rozvíjena. Žáci byli aktivní a pracovali se zájmem. Vstupní i průběžné motivaci byla věnována dostatečná pozornost, k aktivizaci žáků sloužily četné příklady z praxe a využití mezipředmětových vztahů, především s přírodopisem. Učitelka se ve všech hodinách snažila o rozvoj komunikativních dovedností žáků. V jedné ze tříd vystoupili tři žáci s připravenými referáty. Komunikace

vyučující byla velmi dobrá. Tempo hodin bylo odpovídající věku žáků, vyučovací čas byl zpravidla efektivně využit. Relaxační aktivity zařazeny nebyly. Výuka probíhala v klidné, pracovní atmosféře. Žáci akceptovali pravidla chování stanovená Řádem školy. Za své výkony byli slovně objektivně hodnoceni a povzbuzováni. Frekvence hodnocení v žákovských knížkách dostatečně informovala zákonné zástupce, zápisy o obsahu hodnocené skutečnosti byly konkrétní pouze v některých případech. Žáci mají velmi pěkně a funkčně vedené sešity. Úroveň vedení sešitů je učitelkou sledována.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Na prvním stupni jsou využívány běžné evaluační nástroje, a to písemné prověrky a ústní zkoušení.

Ve všech třídách druhého stupně jsou každoročně využívány komerční testy zaměřené na český jazyk, matematiku a všeobecné znalosti. Samotní učitelé si sestavují čtvrtletní a pololetní prověřovací úkoly z jazyka českého a matematiky. Grafy s přehledem výsledků jednotlivých tříd zveřejňuje škola na svých webových stránkách. Jsou projednávány i na jednáních výše jmenovaných odborných sekcí. K zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků a srovnání se žáky státních škol slouží také soutěže a olympiády. V mnohých dosahují žáci velmi pěkných výsledků (výtvarné, zeměpisné).

Odborná spolupráce je navázána s jinými církevními školami. V rámci recipročních návštěv dochází k výměně pedagogických zkušeností. Oblast evaluace dosud na programu nebyla.

Sledovaná výuka v jazyce českém a matematice na obou stupních školy, v naukových předmětech (prvouce a vlastivědě) a výtvarné výchově na prvním stupni, zeměpisu a fyzice na druhém stupni byla souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Prevence sociálně patologických jevů

Součástí kontroly bylo i sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních.

Na základě zjištění ČŠI se škola řídí metodickými pokyny MŠMT ČR. Ředitel školy pověřil koordinací úkolů, z nich plynoucích, specializovaného preventistu. Při jeho výběru vycházel z jeho odborného vzdělání i osobního dlouhodobého zájmu.

Každoročně je vypracováván minimální preventivní program zaměřený na osvědčené aktivity a přinášející podle nabídky i aktivity nové. Práce pedagogů se nesoustřeďuje pouze na oblast informovanosti žáků, ale snaží se o zařazování činnostních aktivit (peer program). Podporou v této snaze je nejen nabídka kroužků a nepovinných předmětů pro využití volného času žáků, ale zejména celkové zaměření školy a prožívání živého církevního společenství. Jednotlivá témata spojená s problematikou sociálně patologických jevů jsou citlivě zařazována i do výuky mnohých předmětů.

Vedení školy se snaží řadou organizačních opatření zabezpečit žákům klidné a nerizikové prostředí. Prevence se opírá i o body uvedené v Řádu školy.

Škola preventivní aktivity zaměřuje na všechny oblasti. Snaží se vše řešit bezprostředně. S mnoha jevy se sekává pouze sporadicky. Domnívá se, že je připravena je řešit. Vůči rodičům jsou zajištěny informace hlavně při osobních jednáních na třídních schůzkách.

Pedagogičtí pracovníci jsou opakovaně o problematice informováni, pověřený preventista se účastní některých nabízených vzdělávacích akcí.

Škola je schopna spolupracovat při řešení sociálně patologických jevů se všemi ostatními institucemi, které se touto problematikou zabývají.

Škola se problematikou zabývá. Přijatý systém je v této škole účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údaje uvedené ve Zřizovací listině školy vydané Arcibiskupstvím olomouckým dne 1. října 1995 pod čj. 2692/95 souhlasí s posledním zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 10. 9. 1999 vydaného MŠMT ČR pod Sine/99-21.
2. Název Základní školy Salvátor tak, jak je uveden ve Zřizovací listině školy vydané Arcibiskupstvím olomouckým dne 1. října 1995 pod čj. 2692/95 i název školy uvedený v posledním zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 10. 9. 1999 vydaného MŠMT ČR pod Sine/99-21, neuvádí všechny údaje, které vyžaduje vyhláška 452/1991 Sb., o zřizování a činnosti církevních škol a škol náboženských společenství.
3. Ve školním roce 2003/2004 se jeden žák IX. třídy umístil na čtvrtém místě v okresním kole zeměpisné olympiády.
4. Škola se prezentuje vůči rodičům i ostatní veřejnosti kvalitními webovými stránkami s přehledy aktuálních informací i dokumentací života školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zápisy z pedagogických rad Základní školy Salvátor v kontrolovaném období školního roku 2003/2004
2. Zřizovací listina školy vydaná Arcibiskupstvím olomouckým dne 1. října 1995 pod čj. 2692/95
3. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání ředitele školy, vyučujících českého jazyka a matematiky na obou stupních školy, prvouky, vlastivědy a výtvarné výchovy na prvním stupni, zeměpisu a fyziky na druhém stupni ve školním roce 2003/2004 v době kontroly v Základní škole Salvátor
4. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy platné pro žáky Základní školy Salvátor ve školním roce 2003/2004 v době kontroly
5. Rozvrh hodin platný v kontrolovaném období části školního roku 2003/2004 v Základní škole Salvátor
6. Rozhodnutí o změně v zařazení Základní školy Salvátor ze dne 10. 9. 1999 vydaného MŠMT ČR pod Sine/99-21
7. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2003 pro Základní školu Salvátor
8. Řád školy, dokument Základní školy Salvátor, platný pro školní rok 2003/2004
9. Školní řád, dokument Základní školy Salvátor, platný pro školní rok 2003/2004
10. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Salvátor, datováno k 2. říjnu 2003
11. Vyučovací doba, dokument Základní školy Salvátor, platný ke dni kontroly

12. Hospitační záznamy inspektorů
13. Náhodně vybrané sešity a žákovské knížky žáků základní školy Salvátor
14. Organizační řád Základní školy Salvátor ze dne 1. září 2003
15. Plán práce školy na školní rok 2003/2004 Základní školy Salvátor
16. Přehled akcí – týdenní plány práce pro školní rok 2003/2004 Základní školy Salvátor
17. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2003/2004 Základní školy Salvátor
18. Hospitační záznamy ředitele Základní školy Salvátor z hospitací provedených ve školním roce 2003/2004 do doby kontroly
19. Přehled hospitací učitelů Základní školy Salvátor 2003/2004
20. Plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004 v Základní škole Salvátor
21. Plán metodika prevence sociálně patologických jevů pro školní rok 2003/2004 v Základní škole Salvátor
22. Zápis ze schůzky Metodického sdružení prvního stupně ve školním roce 2003/2004 v Základní škole Salvátor
23. Kniha úrazů, povinný dokument vedený Základní školou Salvátor
24. Kontrolní prověrky žáků Základní školy Salvátor z matematiky a jazyka českého v kontrolovaném období školního roku 2003/2004
25. Celoroční plány humanitní a přírodovědné sekce – školní rok 2003/2004 v Základní škole Salvátor
26. Záписы ze zasedání přírodovědné a humanitní sekce – metodické schůzky ve školním roce 2003/2004 v Základní škole Salvátor
27. Tematické plány sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004 v Základní škole Salvátor v době inspekce

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů dovoluje škole realizovat přijatý vzdělávací program. Nedostatky, které inspekce zjistila v oblasti vzdělání pedagogů, mají vliv na přímou práci s žáky zejména v oblasti metodické na druhém stupni. Organizační struktura vedení školy je ustálená.

Školní prostory i vnitřní vybavení dovolují škole realizovat zvolený vzdělávací program ve sledovaných předmětech v plném rozsahu s výjimkou fyziky, jejíž praktické výuce výrazně chybí odborná pracovna.

Konkrétní přímá práce pedagogů s žáky byla u některých vyučujících založena na klasických schématech vyučovací hodiny s převahou jednosměrné komunikace směřující od učitele k žákovi. Jiní naopak pestrým střídáním činností, ale i jejich výběrem, dokázali vyučovací čas plně využít ve prospěch žáka. U všech je potřeba vyzvednout jejich velmi dobré komunikativní schopnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Roman Hoza	Roman Hoza, v. r.
	Ing. Zuzana Mücková	Zuzana Macková, v. r.
	Mgr. Hana Pátková	Hana Pátková, v. r.
	PaedDr. Jana Šopíková	Hana Pátková, v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Janáčková Helena Hlůšková	

V Kroměříži dne 3. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 5. 2004

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jiří Pánek

Mgr. Jiří Pánek

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, pracoviště Kroměříž, Na Lindovce 1463, 767 27 Kroměříž.. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje – odbor školství, mládeže a sportu Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	20.květen 2004	02-1096/04-5049
Zřizovatel: Arcibiskupství olomoucké, Wurmova 9, 771 01 Olomouc	20.květen 2004	02-1097/04-5049
Rada školy: zastoupená svým předsedou Ing. Hynkem Mikuškem, Lhota u Choryně 62, 756 42 Choryně	20.květen 2004	02-1098/04-5049

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.